

Sygn. akt I C 562/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - SSR Dorota Florowska

Protokolant - Magdalena Banasiewicz

po rozpoznaniu w 23 października 2014r. w Z.

na rozprawie

sprawy z powództwa E. F.

przeciwko K. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej K. B. na rzecz powoda E. F. kwotę 27.000 zł (dwadzieścia siedem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 2 maja 2012 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej K. B. na rzecz powoda E. F. kwotę 3.767,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400,- zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IC 562/12

UZASADNIENIE

Powód, E. F., domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej, K. B., kwoty 27.000,- zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu przytoczył, że w dniu 16 września 2011 r. w P. zawarł z pozwaną umowę sprzedaży samochodu A. (...) za cenę w wysokości 35.000,- zł. Pozwana uiściła na jego rzecz kwotę 8.000,- zł tytułem zaliczki. Pozostałej części ceny, mimo upływu ustalonego terminu spłaty (30 listopada 2011 r.), pozwana nie zwróciła powodowi (k. 1-4, 51).

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, że umowa sprzedaży pojazdu zawarta została pomiędzy stronami w Niemczech (w ramach prowadzonej przez powoda działalności), a przedmiot umowy obarczony był wadami prawnymi. Zgłosiła zarzut potrącenia wierzytelności powstałych na skutek sprzedaży samochodu, w którym zamontowane były części należące do osób trzecich. Wyjaśniła, że potrącenia kwoty 3.143,37 euro domagała się z tytułu obniżenia ceny sprzedaży samochodu w stosunku, w jakim wartość pojazdu w stanie wolnym od wad pozostała do jego wartości z uwzględnieniem wad, natomiast na pozostałe wierzytelności, związane z umową sprzedaży i jej realizacją, składały się: kwoty 546,69 euro i 398,65 euro – tytułem kosztów wynagrodzenia prawnika za czynności dokonane w związku z konfiskatą pojazdu, kwota 3.610,- euro – tytułem utraty możliwości korzystania z samochodu przez okres 95 dni, kwota 136,90 zł – tytułem kosztów prywatnej ekspertyzy, kwota 3,19 euro – tytułem kosztów ustawienia zbieżności kół (k. 18-20, 261).

W trakcie postępowania powód zakwestionował istnienie i wysokość wierzytelności wymienionych przez pozwaną w odpowiedzi na pozew (k. 54-56, 261).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód, E. F., prowadzi na terenie Niemiec działalność gospodarczą w zakresie skupu i sprzedaży samochodów używanych. W Polsce prowadzi sklep z częściami samochodowymi i warsztat naprawczy.

(dowód: zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, k. 57-62, zeznania powoda E. F., k. 261-262)

W dniu 17 stycznia 2011 r. powód nabył od M. S., prowadzącego internetową działalność handlową pod firmą (...) – auto części”, silnik za kwotę 3.000,- zł, który zamontował w samochodzie A. (...), zakupionym wcześniej od niemieckiej spółki cywilnej (...) und M..

(dowód: faktura nr (...), k. 49, umowa sprzedaży z dnia 29 kwietnia 2009 r., k. 65-67, zeznania świadka M. S., k. 136, zeznania powoda E. F., k. 261-262)

W dniu 16 września 2011 r. w P. strony zawarły umowę sprzedaży samochodu A. (...). Pozwana uiściła na rzecz powoda zaliczkę w kwocie 8.000,- zł, zobowiązując się do spłaty pozostałej części ceny sprzedaży, tj. kwoty 27.000,- zł, do dnia 30 listopada 2011 r.. Powód po przyjęciu zaliczki wydał pozwanej samochód wraz z niemieckim dowodem rejestracyjnym i kartą pojazdu. Sprzedaż samochodu nie została dokonana w ramach prowadzonej przez powoda działalności.

(dowód: oświadczenie z dnia 16 września 2011 r., k. 7, zeznania świadka Ł. P., k. 135 verte, zestawienie sprzedaży, k. 63-64, zeznania powoda E. F., k. 261-262)

W dniu 25 października 2011 r. około godziny 2.30 na terenie Niemiec przedmiotowy samochód został zatrzymany do kontroli przez funkcjonariuszy Policji Federalnej. Podczas kontroli zauważono niezgodności w zakresie numeru identyfikacyjnego pojazdu i tabliczki identyfikacyjnej. Podczas identyfikacji konstrukcji ustalono natomiast, że w pojeździe znajdowały się trzy różne numery identyfikacyjne, które należały do trzech poszukiwanych pojazdów. Samochód został zabezpieczony. Wydano go pozwanej w dniu 27 stycznia 2012 r., w związku z umorzeniem postępowania przygotowawczego przed niemieckimi organami ścigania. W postępowaniu tym nie zostały potwierdzone podejrzenia, że powód nabył i zamontował w pojeździe sprzedanym na rzecz pozwanej części samochodowe wiedząc, że pochodzą one z kradzieży. Pojazd wydano pozwanej wraz z wbudowanym silnikiem, maską silnika i radiem. Ubezpieczyciele tych części zrezygnowali ze zwrotu swojej własności.

(dowód: akta postępowania przygotowawczego wraz z tłumaczeniem, k. 183-184, zeznania świadka A. E., k. 135, zeznania pozwanej K. B., k. 262-263)

Tytułem rekompensaty kosztów adwokackich i utraty możliwości korzystania z samochodu w trakcie dochodzenia M. S. zapłacił na rzecz pozwanej kwotę 1.500,- euro.

(dowód: zeznania świadka M. S., k. 136, zeznania stron, k. 262-263)

Sąd zważył, co następuje:

Powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kwoty 27.000,- zł tytułem nieuiszczonej części ceny sprzedaży samochodu A. (...). Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 1 lit. a-e Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 596/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. (Rzym I), w sprawie zastosowanie miało prawo państwa, w którym powód jako sprzedawca miał miejsce zwykłego pobytu, a więc przepisy polskiego kodeksu cywilnego. Sprzedaż przedmiotowego samochodu – co wynikało z przedłożonego przez powoda zestawienia sprzedaży (k.63) oraz z treści jego zeznań (k. 261-262) – nie została dokonana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej (łącznie strony umowa nie miała charakteru umowy konsumenckiej). Prawo polskie miało zastosowanie także w

zakresie zgłoszonego przez pozwaną zarzutu potrącenia, jako prawo właściwe dla wierzytelności, przeciw której dokonywane było potrącenie – wierzytelności kompensowanej (art. 17 rozporządzenia).

Zeznając na rozprawie w dniu 9 października 2014 r. pozwana przyznała, że uściła na rzecz powoda jedynie 8.000,- zł na poczet umówionej przez strony ceny sprzedaży samochodu w kwocie 35.000,- zł, oraz że nigdy nie zwróciła powodowi przedmiotu sprzedaży. Przyznała także, że do sprzedaży doszło w P. (zeznania stron, k. 262-263). Przedmiotem sporu była natomiast kwestia istnienia i wysokości wierzytelności zgłoszonych przez pozwaną do potrącenia, które – jak wyjaśniła na rozprawie (k. 261) – wynikały z realizacji przysługujących jej wobec powoda uprawnień z tytułu rękojmi za wady pojazdu, w tym uprawnienia do obniżenia ceny pojazdu o kwotę 3.143,37 euro.

Jak wynika z treści art. 560§3 kc, obniżenie ceny następuje stosunkowo, tj. poprzez ustalenie proporcji pomiędzy wartością pojazdu wolnego od wad a jego wartością rzeczywistą, czyli ustaloną z uwzględnieniem istniejącej wady i zastosowanie tej samej proporcji do ceny przyjętej w umowie stron (vide: wyrok SN z dnia 15 stycznia 1997 r., III CKN 29/96, wyrok SO w Szczecinie z dnia 24 października 2013 r., II Ca 352/13). Zarówno ustalenie wartości rynkowej pojazdu, wartości pojazdu z ujawnionymi wadami, jak i wpływu wad na umówioną cenę wymagało wiadomości specjalnych. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na pozwanej, która – mimo pouczenia jej przez Sąd o treści art. 6 kc i art. 232 kc – nie zgłosiła wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego stosownej specjalności. Pozwana zrehabilitowała zarzut obniżenia ceny samochodu na podstawie prywatnej ekspertyzy, mającej charakter analogiczny do twierdzeń strony. Ponadto, istotą zarzutu obniżenia ceny w oparciu o art. 576§3 kpc w zw. z art. 560 § 1 i 3 kc jest przywrócenie ekwiwalentności świadczeń stron umowy sprzedaży, a nie kompensacja ewentualnej szkody doznanej przez kupującego – nie ma on charakteru odszkodowawczego (vide: wyrok SA w Łodzi z dnia 23 stycznia 2014 r., I ACA 1112/11). Zasada ekwiwalentności świadczeń dotyczy świadczeń z chwili wydania rzeczy, kiedy kupujący płacił za rzecz dobrą, a otrzymał wadliwą. Usunięcie wady, np. przez wymianę elementów przywraca ekwiwalentność świadczeń jeżeli nie wpływa na użyteczność rzeczy lub przeznaczenie zgodnie z celem umowy sprzedaży. W sprawie elementy dotknięte wadą nie zostały wprawdzie wymienione, jednak nie bez znaczenia pozostawał fakt, że ubezpieczyciele spornych części zrezygnowali ze zwrotu swojej własności, a pozwana nadal korzysta z samochodu zgodnie z celem umowy. Z tych względów zarzut obniżenia ceny nie zasługiwał na uwzględnienie, podobnie jak zarzut potrącenia w części dotyczącej wierzytelności związanej z kosztami opracowania prywatnej ekspertyzy oraz wierzytelności związanej z utratą możliwości korzystania przez pozwaną z samochodu w okresie, w którym pozostawał on w dyspozycji niemieckich organów ścigania.

Domagając się potrącenia kwoty 3.610,- euro, wynikającej z utraty możliwości korzystania z samochodu, pozwana nie wskazała w sposób precyzyjny podstawy i sposobu naliczania tej kwoty. Nie przedłożyła żadnego rachunku potwierdzającego konieczność wynajmowania w powyższym okresie samochodu zastępczego i dokumentującego wysokość celowych i ekonomicznie uzasadnionych wydatków z tego tytułu (art. 6 kc). Z kolei zeznając na tą okoliczność, początkowo twierdziła, że nie korzystała z samochodu zastępczego w przedmiotowym okresie, po czym – w dalszej części swojej wypowiedzi – przytoczyła, że samochód zastępczy wynajmowała przez okres 2 tygodni, ponosząc z tego tytułu wydatek w kwocie 838,- zł. Rozbieżności te zadecydowały o odmówieniu w tym zakresie waloru wiarygodności zeznaniom pozwanej.

Warunkiem odpowiedzialności sprzedawcy za szkodę poniesioną wskutek istnienia wady jest to, by szkoda ta była następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (art. 574 kc). Jeżeli kupujący poniósł szkodę wskutek istnienia wady, zaś szkoda ta jest następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, kupujący może żądać tylko naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady; w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. W sprawie, związku z umorzeniem postępowania przygotowawczego przed niemieckimi organami ścigania, w którym nie zostały potwierdzone podejrzenia, że powód nabył i zamontował w pojeździe sprzedanym na rzecz pozwanej części samochodowe wiedząc, że pochodzą one z kradzieży i w braku dowodów przeciwnych w materiałach sprawy, nie sposób przyjąć, by wydatki poniesione przez pozwaną na wynagrodzenie adwokata (546,69 euro i 398,65 euro) były następstwem okoliczności, za które powód ponosił odpowiedzialność. Pozwana nie wykazała też udziału

zatrudnionego przez nią adwokata we wspomnianym wyżej postępowaniu przygotowawczym. Okoliczności tej nie potwierdzała treść dokumentów zawartych w aktach postępowania przygotowawczego, prowadzonego na terenie Niemiec, uzyskanych w ramach pomocy prawnej, natomiast przedłożony przez pozwaną rachunek zaliczkowy nr (...) (zawierający wyłącznie spis kosztów, bez sprecyzowania podjętych przez prawnika czynności) stanowił wyłącznie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc, art. 253 zd. 2 kpc). Ponadto, naprawienie szkody, również w przytaczanych przez pozwaną okolicznościach, powinno wyrównywać uszczerbek majątkowy, ale nie może prowadzić do jej wzbogacenia (wyrok SA w Rzeszowie z dnia 13 czerwca 1991 r., I ACr 114/91). Pozwana – co wynika m.in. z jej zeznań – otrzymała od M. S. (od którego powód nabył wadliwy silnik) rekompensatę w kwocie 1.500,- euro z tytułu kosztów adwokackich i utraty możliwości korzystania z samochodu.

Wobec treści art. 557§1 kc, powód zwolniony był od odpowiedzialności w zakresie poniesionych przez pozwaną kosztów związanych z ustawieniem zbieżności kół (3,19 euro), z zeznań pozwanej wynikało bowiem, że w chwili zawarcia umowy wiedziała ona o takiej konieczności (k. 262 verte).

Mając na uwadze powyższe, należało w całości uwzględnić żądanie powoda (art. 535 kc), orzekając o odsetkach na podstawie art. 481 kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc, albowiem powód wygrał proces. Na koszty procesu poniesione przez powoda składa się: opłata od pozwu w kwocie 1.350,- zł, koszty zastępstwa procesowego powoda w wysokości 2.400,- zł (zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,- zł.